

Spis treści

Wstęp	5
-------------	---

AUDRE LORDE (1934–1992)

Węgiel/ <i>Coal</i> (z tomu <i>Coal</i> , 1976)	11
Władza/ <i>Power</i> (1978, z „ <i>Village Voice</i> ” i z tomu <i>The Black Unicorn</i> , 1978)	13
Kto powiedział, że to proste/ <i>Who said it was simple</i> (z tomu <i>From a Land Where Other People Live</i> , 1973)	16
Czarny jednorożec/ <i>The Black Unicorn</i> (z tomu <i>The Black Unicorn</i> , 1978)	17
Litania za przetrwanie/ <i>A litany for survival</i> (z tomu <i>The Black Unicorn</i> , 1978)	18
Z domu Jemanji/ <i>From the house of Yemanjá</i> (z tomu <i>The Black Unicorn</i> , 1978)	20
Odłożone na później/ <i>Hanging fire</i> (z tomu <i>The Black Unicorn</i> , 1978)	22
Pokolenie II/ <i>Generation II</i> (z tomu <i>A Land Where Other People Live</i> , 1973)	24
Kobieta mówi/ <i>A woman speaks</i> (z tomu <i>The Black Unicorn</i> , 1978)	25
Nigdy nie śnić o pająkach/ <i>Never to dream of spiders</i> (z tomu <i>Our Dead Behind Us</i> , 1986)	27

MAYA ANGELOU (1928–2014)

Zjawiskowa kobieta/ <i>Phenomenal woman</i> (z tomu <i>And Still I Rise</i> , 1978)	31
Wciąż się podnoszę/ <i>Still I Rise</i> (z tomu <i>And Still I Rise</i> , 1978)	34
Ptaka w klatce/ <i>Caged bird</i> (z tomu <i>Shaker, Why Don't You Sing?</i> 1983)	36
Czas mija/ <i>Passing time</i> (z tomu <i>Oh Pray My Wings Are Gonna Fit Me Well</i> , 1975) ..	38
Lekcja/ <i>The Lesson</i> (z tomu <i>And Still I Rise</i> , 1978)	39
Przebudzenie w Nowym Jorku/ <i>Awakening In New York</i> (z tomu <i>Shaker, Why Don't You Sing</i> , 1983)	40
Kiedy przychodzisz do mnie/ <i>When You Come To Me</i> (z tomu <i>Just Give Me a Cool Drink of Water 'fore I Diiie</i> , 1971)	41
Kiedy padają wielkie drzewa/ <i>When Great Trees Fall</i> (z tomu <i>I Shall Not Be Moved</i> , 1990)	42
Cudowny pokój – wiersz na Boże Narodzenie/ <i>Amazing Peace: A Christmas Poem</i> (z <i>Amazing Peace: A Christmas Poem</i> , 2005)	44
Kres jego dni/ <i>His Day Is Done</i> (z <i>His Day Is Done, A Nelson Mandela Tribute</i> , 2014)	47

NIKKI GIOVANNI (ur. 1943)

Nikki-Rosa/Nikki-Rosa (z tomu <i>Black Feeling, Black Talk, Black Judgement</i> , 1968)	55
Moje wielkie ego/Ego-Tripping (z tomu <i>Ego-Tripping and Other Poems</i> i z <i>My House</i> , 1972, 1973)	57
Wiersz o przyjaźni/A Poem of Friendship (z tomu <i>Cotton Candy on a Rainy Day</i> , 1978)	60
Wiersz dla upamiętnienia zamachu na Roberta F. Kennedy'ego/A Poem on the Assassination of Robert F. Kennedy (z tomu <i>Those Who Ride the Night Winds</i> , 1983)	61
Knoxville, Tennessee/Knoxville, Tennessee (z tomu <i>Knoxville, Tennessee</i> , 1994)	62
Miłość jest/Love is (z tomu <i>Love Poems</i> , 1997)	63
Miesiąc Historii Czarnych/Blk History Month (z tomu <i>Quilting the Black-Eyed Pea</i> , 2002)	64
Refleksje o 4 kwietnia 1968 roku/Reflections on April 4, 1968 (z tomu <i>Collected Poetry of Nikki Giovanni</i> , 1968–1998, 2003)	65
Głosowanie/Vote (z tomu <i>Make Me Rain</i> , 2020)	68

SONIA SANCHEZ (ur. 1934)

Powrót do domu/Homecoming (z tomu <i>Homecoming</i> , 1969)	73
Mam trzydziestkę/At Thirty (z tomu <i>Homecoming</i> , 1969)	75
Osobisty list nr 3/Personal Letter No 3 (z tomu <i>We a BaddDDD People</i> , 1970)	77
Malcolm/Malcolm (z tomu <i>I've Been a Woman</i> , 1978, 1985)	78
Wiersz nr 3/Poem No 3 (z tomu <i>I've Been a Woman</i> , 1978, 1985)	80
Wiersz nr 8/Poem No 8 (z tomu <i>I've Been a Woman</i> , 1978, 1985)	81
Depresja/Depression (z tomu <i>I've Been a Woman</i> , 1978, 1985)	82
To nie jest głos nielicznych/This Is Not a Small Voice (z tomu <i>Wounded in the House of a Friend</i> , 1995)	84
14 Haiku/14 Haiku (z tomu <i>Morning Haiku</i> , 2010)	86
Haiku i tanka dla Harriet Tubman/Haiku and Tanka for Harriet Tubman (2018, z tomu <i>Collected Poems</i> , 2021)	89

ALICE WALKER (ur. 1944)

Nie bądź niczym kochaniem/Be Nobody's Darling (z tomu <i>Revolutionary Petunias</i> , 1973)	97
Tortury/Torture (z tomu <i>Horses Make a Landscape Look More Beautiful</i> , 1985)	99
Później będzie nam Ciebie bardzo brakowało/Later We Would Miss You So Much, 2013 (z tomu <i>Taking the Arrow Out of the Heart</i> , 2018)	100

Zmienić świat na zadowolający/To Change the World Enough (2014, z Alice Walker Official Website)	106
Gdziekolwiek to opłakujesz/Wherever You Are Grieving (z tomu <i>Taking the Arrow out of the Heart</i> , 2018)	108
Uchodźcy/Refugees (z tomu <i>Taking the Arrow out of the Heart</i> , 2018)	110
Mowa bomb/The Language of Bombs (z tomu <i>Taking the Arrow out of the Heart</i> , 2018)	112
Sprzymierzcie się/(Gather (z tomu <i>Taking the Arrow out of the Heart</i> , 2018)	115
Nowe mroczne średniowiecze/The New Dark Ages (z tomu <i>Taking the Arrow out of the Heart</i> , 2018)	120
Zapał świeczkę/Light a Candle (z tomu <i>Taking the Arrow out of the Heart</i> , 2018)	122

JAYNE CORTEZ (1934–2012)

Pod nawisem lutego/Under the Edge of February (z „Mundus Atrium”, vol.VII, 1974, i z tomu <i>On the Imperial Highway</i> , 2009)	125
I tak to wygląda/There it is (z tomu <i>On the Imperial Highway</i> , 2009)	127
Te Nowojorskie Gołębie/These New York City Pigeons (1996, z „BOMB Magazine” i z tomu <i>On the Imperial Highway</i> , 2009)	130
Nie pytaj/1980/Don't Ask/1980 (z tomu <i>On the Imperial Highway</i> , 2009)	133
Ciemieźcy/The Oppressionists (z tomu <i>On the Imperial Highway</i> , 2009)	136
Mówię o Nowym Orleanie/Talking About New Orleans, z tomu <i>On the Imperial Highway</i> , 2009)	137

BELL HOOKS (1952–2021)

Elegia o Appalachach/Appalachian Elegy (z tomu <i>Appalachian Elegy</i> , 2012)	145
---	-----

JUNE JORDAN (1936–2002)

Zwołanie wszystkich milczących mniejszości/Calling on all Silent Minorities (z tomu <i>New Days: Poems of Exile and Return</i> , 1974)	153
4 Lipca 1974/July 4, 1974 (z tomu <i>Directed By Desire: The Collected Poems of June Jordan</i> , 2005)	154
Te wiersze/These Poems (z tomu <i>Things That I Do</i> , 1977)	155
Intifada, zakłęcie: wiersz nr 8 dla b.b.L./Intifada Incantation: Poem No 8 for b.b.L (z tomu <i>Kissing God Goodbye: Poems</i> , 1991–1997, 1997)	156
Ku pamięci Martina Luthera Kinga/In Memoriam: Martin Luther King, JR (z tomu <i>The Norton Anthology of African American Literature</i> , 1997)	157
Dla Alice Walker [tanka w lecie]/For Alice Walker [a summertime tanka] (z tomu <i>Directed By Desire: The Collected Poems of June Jordan</i> , 2005)	159

Demokracja, wiersz nr 1/ <i>Democracy Poem No 1</i> (z tomu <i>Directed by Desire: The Collected Poems of June Jordan</i> , 2005)	160
---	-----

AI OGAWA (1947–2010)

Kobieta do mężczyzny/ <i>Woman To Man</i> (z tomu <i>Cruelty</i> , 1973)	163
Lekceważenie/ <i>Disregard</i> (z tomu <i>Cruelty</i> , 1973)	164
Rzeźnia/ <i>Killing Floor</i> (z tomu <i>Vice: New and Selected Poems</i> , 1979)	165
Salomea/ <i>Salomè</i> (z tomu <i>Sin</i> , 1986)	168
Dzieciak/ <i>The Kid</i> (z tomu <i>Vice: New and Selected Poems</i> , 1979)	171
Rozmowa/ <i>Conversation</i> (z tomu <i>Vice: New and Selected Poems</i> , 1979)	173
Małżeństwo po dwudziestu latach/ <i>Twenty-Year Marriage</i> (z tomu <i>Cruelty</i> , 1973)	175
Dziadek mówi/ <i>Grandfather Says</i> (z tomu <i>Dread</i> , 2003)	176
Cmentarz w Guadalajarze/ <i>Guadalajara Cemetery</i> , z tomu <i>Collected Poems of Ai</i> , 2010)	178
Nawet nie pomachała/ <i>She Didn't Even Wave</i> (z tomu <i>Collected Poems of Ai</i> , 2010)	179

TONI MORRISON (1931–2019)

Pięć wierszy/ <i>Five Poems</i> (tomik <i>Five Poems</i> , Rainmaker Editions, 2002)	
Reminiscencje Ewy/ <i>Eve Remembering</i>	183
Doskonałe uwolnienie ziaren/ <i>The Perfect Ease of Grain</i>	185
Ktoś się nachyla bliżej/ <i>Someone Leans Near</i>	186
Przychodzi bez ozdób/ <i>It Comes Unadorned</i>	187
Morze to nie mój żywioł/ <i>I Am Not Seaworthy</i>	188

Copyright notices	191
-----------------------------	-----